

Izhaja
vsak mesec enkrat.
—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v
Salendrovi ulici št.6.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.
Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.
Odgovorni urednik:
Ivan Frelih

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 3.

Ljubljana, 26. marca 1927.

Leto VII.

Vabilo k rednemu občnemu zboru Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 3. aprila 1927 točno ob 10. uri
dop. na verandi hotela »Union« v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Odobrenje odborovega poročila v preteklem letu.
2. Računski zaključek za 1. 1926 in proračun za tekoče leto.
3. Volitev odbornikov.
4. Volitev treh pregledovalcev računov.
5. Ocenitev lastnih stanovanj in lokalov ter poročilo o drugih davčnih zadevah, zlasti o previsoki vodarini in gostiščini v Ljubljani.
6. Predlogi in sklepanje o našem stališču po novem stanovanjskem zakonu za 1. november 1927.
7. Poročilo o splošnem gospodarskem položaju.
8. Ustanovitev lastnega denarnega zavoda.
9. Kongres Glavnega Saveza za leto 1927 v Splitu.
10. Slučajni predlogi.

Ako bi bil prvotno določeni občni zbor nesklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi, ki bo sklepal ne glede na število članov.

Na tem občnem zboru poda odbor natančno poročilo o vsem svojem delu v korist hišnih posestnikov. Takrat bomo tudi natanko določili smernice, po katerih nam bode postopati od 1. novembra 1927 dalje. Ker pa je neobhodno potrebno, da v tem pogledu vsi posestniki brez izjeme nastopamo složno in enakomerno, je nujna potreba, da se tega važnega občnega zbora vdeležijo vsi posestniki. Razpravljali bomo tudi o nadaljnjih korakih proti previsoki ocenitvi lastnih stanovanj in lokalov. Na dnevnem redu je tudi ustanovitev lastnega denarnega zavoda, ki bi bil zlasti v sedanjem času za posestnike zelo potreben ter bi bil tudi v splošnem za našo organizacijo velike važnosti. Z obilno udeležbo na občnem zboru pa hišni posestniki tudi dokažejo, da se zavedajo svoje stanovske dolžnosti in pri tem spoznajo, koliko dela in truda je imel društveni odbor v svrhu dosege raznih pridobljenih olajšav.

K prav ponoštevili udeležbi vabi najvljudneje

Odbor.

Znižanje davčnih bremen

Vedno smo povdarjali, da se z neumnim delom in energičnim nastopom da končno tudi v Beogradu doseči uspehe, če se neprestano dokazuje svoje pravice odnošno v davčnem vprašanju previsoko obremenitev. Čutili smo tudi prav dobro, da bi se tudi v pogledu previsoke davčne obremenitve Slovenije bilo že dalo marsikaj doseči, če bi naši poslanci vsaj v gospodarskih vprašanjih solidarno nastopali in če bi se najmočnejša politična stranka v Sloveniji odločila v vladi sodelovati. Zelo nas veseli, da zamoremo po dolgem času vsem davko-plačevalcem poročati, da je ministrski svet 1. marca t. l. sklenil v prihodnji finančni zakon sprejeti zelo važne dodatke (amandmane), kateri prinašajo Sloveniji znatne olajšave davčnih bremen.

Predlagane spremembe so sledeče:

1. Vlada prinese na oblasti posamezne posle državne uprave in jim za te posle odstopi tudi ustrezajoče virov dohodkov. S tem členom bo omogočena oblastnim skupščinam izvršitev določenega programa, v kolikor bodo ta sredstva zadostovala.
2. Davki se morejo plačevati na mesto v gotovini s priznanicami o 20 odstotnem odbitku, izvršenem ob zamenjavi kronskih novčanic. To pa bodo morali napraviti samo oni, ki imajo priznanice, glaseče se na njihovo ime.
3. Prostovoljni darovi, ki jih dajejo razna podjetja dobrodelnim in kulturnim društvom in ustanovam, se oproste vsakega davka. Ti prostovoljni darovi se bodo torej smatrali za odbitne postavke.
4. Hranilne vloge so proste rentnine in invalidskega davka.
5. Davčni minimum za davek na zaslužek telesnih delavcev in za odmero dohodnine se zviša od 5000 na 6000 Din.
6. Na dohodnino se ne pobira več 30% linearni povišek. S to ugodnostjo se bo dohodnina v Sloveniji znižala za 1/4. Ker se je leta 1926 predpisalo v Sloveniji dohodnino z državnim pribitkom 39,099.070 Din in linearnega poviška Din 11,729.791 skupaj 50,828.791 Din bo Slovenija s to doseženo izpremembo samo na dohodnini na leto plačala približno 12,000.000 Din manj kot je plačala lansko leto. Pri tem bo treba seveda davkoplačevalcem in cenilnim komisijam strogo paziti na to, da se ne bo pri nas kot po navadi skušalo na umeten način zvišati v toliko dohodke.
7. Nove zgradbe se oproste hišnega davka v mestih s preko 50 tisoč prebivalci za dobo 20 let, s več kot 25,000 prebivalci za dobo 15 let in v ostalih mestih za dobo 10 let. Z veseljem objavljamo to veliko ugodnost na nove hiše, za kar smo mi povsodi odločno nastopili. Hvala gre g. poslancu Pušenjaku, ki se je pismeno na nas obrnil za predlog, ki se je večinoma odobril. Nejasno pa je to določilo, če bodo nove hiše oproščene ne samo državnega davka, temveč tudi vseh pribitkov in doklad, kar velja za Srbijo in je tudi veljalo po prejšnji uredbi z dne 19. julija 1920 št. 291-91. Tudi je proti našemu predlogu, da bodo hiše

v Mariboru pet let manj davka proste kot v Ljubljani, v manjših mestih celo deset let manj, kar gotovo ni pravično. Treba pa je tudi še spopolniti določilo, da bi hiše bile proste samo v mestih, na deželi pa popolnoma nič oziroma po starem avstrijskem zakonu, ki pa ne pomeni nobene davčne prostosti radi neznatnih olajšav. Tozadevno smo se brzojavno obrnili ponovno na g. poslanca Pušenjaka, da doseže korekturo tega besedila.

8. Znižajo se prenosne takse pri premičninah od 2% na 1% in pri nepremičninah od 6% na 4%. Emisijske takse delniških družb pa od 4% na 3%. Prenosni stroški pri prodaji in nakupu posestev se bodo torej znižali za eno tretjino, kar pomeni veliko olajšavo pri prometu z nepremičninami. Tudi kazni so znatno znižane in bodo deloma odpisane. To je zelo važna sprememba in pridobitev v narodnem gospodarstvu.

9. Za račune v gostilnah, restavracijah, kavarnah v krajih, ki imajo nad 2000 prebivalcev, se bo taksa po 20 par v bodoče pobirala pavšalno.

10. Šole, šolska mladina, Orli, Sokoli, telovadna društva, Rudeči križ in invalidska društva se oproste veseličnih davkov.

11. Državna trošarina na špirit se zniža za poljedelske tvornice na 15 Din 50 par; za industrijske tvornice pa na 17.— Din. S tem bo cena špirta padla za 8 Din.

12. Ukine se trošarina na riž, cikorijske sveče in karbit. Trošarina za riž znaša sedaj za 100 kil 20 Din, za cikorijsko pa 60 dinarjev.

13. Denaturirani bencin se sme trošarine prosto uporabljati za pogon poljedelskih strojev. Tudi to je velik uspeh za poljedelstvo.

14. Trošarina za pivo se določi na 60 Din za sto litrov.

15. Za plačilo zaostalih davčnih zaostankov je izdalo finančno ministrstvo na zahtevo poslancev velike olajšave, ki bodo zlasti davkoplačevalcem in posestnikom v Sloveniji zelo prav prišle. Ta odlok ministrstva finance se glasi:

Olajšave pri plačilu davčnih zaostankov.

Finančna delegacija uradno objavlja, da je minister za finance z naredbo 24. februarja 1927, št. 22.474 dovolil za plačilo davčnih zaostankov iz prejšnjih let sledeče olajšave. Ako zaostanek presega vsoto enoletnega predpisa, mora davčni zavezanec v letu 1927 plačati eno četrtino vsega davčnega zaostanka; ako znaša zaostanek nad tri četrtine, a ne presega enoletnega predpisa, bo plačal v letu 1927 eno tretjino; ako je zaostanek večji od polovice, a ne presega treh četrtin, se plača v tekočem letu polovica, ako je pa zaostanek večji od ene četrtine, mora biti celotno poravnano v l. 1927.

Primerja se zaostanek po stanju z dne 31. decembra 1926 in predpis za to leto.

V smislu te odredbe odgodeni deli zaostankov dospevajo v plačilo v terminih, ki veljajo za plačevanje tekočih davkov. Le ako ves zaostanek ne presega ene četrtine enoletnega predpisa, ga mora davčni zave-

zane celotno plačati takoj. V primerih očitne nevarnosti smejo davčni organi izjemno od teh določb izterjati takoj ves davčni zaostanek.

Kar se pa tiče tekočih davkov in dospelih obrokov zaostankov, pa je gospod minister z isto naredbo naročil, da naj se najenergičnejše izterjavajo in prepreči kopičenje novih zaostankov.

Že samo ta odlok pomeni velik korak na boljše pri plačevanju davkov. Če pa pogledamo točko za točko novih dodatkov v finančnem zakonu, takoj na prvi pogled vidimo, da so poslanci Jugoslovanskega kluba z vstopom v vlado dosegli uspehe, katerih pri sedanjih razmerah in trdosti g. finančnega ministra skoraj nismo pričakovali. Za enkrat morajo biti davkoplačevalci zadovoljni in morajo s podvojeno močjo iti na delo v dosego novih uspehov. Ker je ministrski svet in finančni odbor že vse te predloge odobril, je upanje, da jih tudi Narodna skupščina pravčasno sprejme. Neodpustljiv greh pa bi napravil vsak poslanec, ki bi sedaj oviral delo Narodne skupščine in skušal preprečiti sprejem havedenih velikih davčnih olajšav. Davkoplačevalci bi bili primorani proti tako škodljivemu nastopu protestirati in javnosti povedati, kdo bi bil kriv, če se proračun in s tem navedene olajšave ne odobre.

Smešno se nam zdi tudi prerekanje v nekaterih slovenskih časopisih, kdo je pripomogel k uspehu in neokusno je bagateliziranje pridobljenih uspehov, ali si jih celo lastiti kot uspeh s svoje strani, od koder ni zamogel priti. Leta in leta smo bili navajeni na nova bremena, sedaj pa se je naenkrat na bolje obrnilo. Zakaj pa se ni doseglo poprej nobenih ugodnosti, o tem smo si vsi na jasnem. Sedaj se je pričelo z resnim delom, ki upamo, da se bode nadaljevalo. Neštetokrat in pri vsaki priliki smo povdarjali, da se bodo razmere spremenile samo z vstopom najmočnejše slovenske stranke, to je Jugoslovanskega kluba v vlado. Zelo nas veseli, da so se naše želje in besede obistinile. Na teh pridobitvah smo skupno z drugimi gospodarskimi organizacijami deležni tudi mi, ko smo prirejali nešteto protestnih shodov, spomenic, resolucij itd., s tem podpirali poslance v boju za razbremenitev Slovenije, javnost in vse faktorje pa s tem prepričevali o neznosnih davčnih bremenih v Sloveniji. Gospodi poslanci, le tako naprej, mi Vas hočemo podpirati, dokler delate nam v korist. Naši člani pa nam morajo ostati še nadalje zvesti, če hočejo novih ugodnosti.

Ljubljanski hišni posestniki proti previsokim ocenitvam lastnih stanovanj

Dolgo časa nismo mogli natančno ugotoviti, ali se je res večini hišnim posestnikom previsoko ocenilo lastno stanovanje in prostore, ali pa so to samo posamezni slučajji. Ko pa smo se natanko prepričali, da je s temi ocenitvami prizadeta velika večina ljubljanskih hišnih posestnikov, je sklicalo Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani za dan 4. marca 1927 ob 8. uri zvečer na verandi hotela »Union« protestni sestanek, ki se je končno razvil v pravi protestni shod proti postopanju davčne administracije napram ljubljanskim hišnim posestnikom. Pri tej priliki se je pokazalo, da se hišni posestniki zavedajo v veliki večini svojih stanovskih dolžnosti, ki so došli na shod v tako obilnem številu, da je bila obširna veranda natlačena polna in da jih je moralo mnogo oditi, ker niso dobili prostora. Če bi se posestniki v prihodnje zborovanj vdeleževali v tako velikem številu, potem bi se vsa slična zborovanja vršila v veliki dvorani hotela Union.

Mesto navadnega sestanka je velik shod otvoril predsednik g. Frelih, ki je pozdravil zastopnike: oblastne skupščine odbornika g. dr. Juro Adlešiča, Trgovske zbornice g. konzulenta Žagarja in trgovskega gremija g. Gregorca, nato pa je uvodoma razložil, da je sestanek naperjen predvsem proti previsokim ocenitvam lastnih stanovanj in prostorov hišnih posestnikov s strani davčne administracije. Rok za pritožbe proti tem ocenitvam poteče že dne 17tega meseca.

Do lanskega leta so bila v Ljubljani stanovanja najbolj obdavčena v vsej državi. Lansko leto se nam je posrečilo z našim velikim trudom izenačenje v tem pogledu z ostalo Slovenijo, sedaj pa je pričela davčna administracija ocenjevati in obdavčevati znatno višje stanovanja in prostore hišnih lastnikov samih, tako, da bi morali posestniki sedaj od lastnega stanovanja toliko več plačevati, kolikor so dosegli na znižanju hišno-najemniškega davka.

Hišni posestniki plačujejo sedaj od najemnine 40—60 odstotkov davka. Referent je navedel mnogo kričečih slučajev, kako je davčna administracija hišnim posestnikom previsoko ocenila njihova stanovanja, tako je ocenjeno, pr. neki vdovi njeno stanovanje štirih sob z 12.000 dinarjev najemnine, od katere bo morala plačevati 9000 Din davka; enakih slučajev je še več. Na Mirju, v Šiški, kjer so si mnogi železničarji in drugi nižji sloji zgradili lastne hišice in vile, so jim stanovanja ocenjena povprečno s 4000 do 6000 Din in več kot polovico te svote bodo morali plačevati davka, ko preneha davčna prostost. Kje neki naj vzamejo denar, tega davčna administracija ne vpraša. Poleg davkov je treba računati še razne mestne doklade, kakor vodarino in gostaščino, ki dosegajo ogromne svote.

Govornik apelira na vse poslance, ki so sedaj v vladi, zlasti pa na ljubljanskega poslanca dr. Korošca, da se zavzamejo za to, da se takemu postopanju davčnih uradov napravi konec.

G. Pavel Cvenkelj prečita zanimivo izjavo, ki mu jo je dal finančni delegat dr. Šavnik, v kateri zatrjuje on z lastnoročnim podpisom, da je naročil davčni administraciji, naj ne ocenjuje stanovanja po njihovi absolutni, nego po njihovi relativni vrednosti. Načelnik ljublj. davčne administracije dr. Nowotny pa to odločno zanika, da bi mu dr. Šavnik dal tako naročilo. Eden med obema torej ne govori resnice. (Medklic: »Nihče od obeh ne govori resnice!«)

Oblastni odbornik dr. Adlešič kot ljubljanski poslanec obljubi hišnim posestnikom svojo naklonjenost ter da bo njihove želje sporočil dr. Korošču. Klub SLS v oblastni skupščini s simpatijami spremlja borbo hišnih posestnikov proti neznosni davčni politiki v Sloveniji. Radi že itak težkih državnih bremen, ne bo nova oblastna skupščina nalagala na najemniški davek nikakih doklad.

G. Gregorc, predsednik Trgovskega gremija v Ljubljani izrazi v imenu svoje korporacije solidarnost s hišnimi posestniki pri njihovi akciji.

G. Žagar izjavi, da Trgovska zbornica z zanimanjem spremlja stremljenje hišnih posestnikov glede ukinitve dosedanje davčne prakse, v kateri se sedaj prakticira, da se vsako znižanje davkov paralelizira na drugi strani z zvišanjem. To se je zgodilo lansko leto pri odpisu invalidskega davka od dohodnine in letos se ponavlja isto pri hišnonajemniškem davku.

Gospod finančni delegat je dal baje davčni administraciji sledeča peremptorična navodila:

1. Ogibati se vsakih pretiranosti.
2. Ocene stanovanj ne dvigniti do njihove absolutne vrednosti, to je one višine,

ki jo prostori faktično imajo, ampak samo na relativno višino, to je sorazmerno z zvišanjem najemnin v isti hiši.

To je finančni delegat baje naročil. Po mnenju govornika pa je finančna delegacija sokriva pri postopanju davčne administracije, kajti, da bi ta brez posebnega delegatovega navodila po desetih letih naenkrat spremenila svoje postopanje, je neverjetno.

Dr. Regaly razmotriva o previsokem ocenjevanju z juridičnega stališča in prihaja do zaključka, da je to postopanje proti še veljavnim zakonskim določbam. Predlaga, naj zahteva sestanek: Da se postavijo finančne oblasti na stališče, da parifikacija hišne najemnine lastnih stanovanj sploh mogoča ni, ker vsled stanovanjskega zakona danes stanovanja nimajo objektivne vrednosti, niti tržne cene, ampak se ravnaajo največ subjektivno po kakovosti najemnika. Zlasti je upoštevati, v smislu člena 43 a dvornega dekreta z dne 26. junija 1820, da so se nabrali velikanski preostanki popravil, ki se radi nizke najemnine za časa stanovanjskega varstva niso mogla izvrševati in če bi se izvršila, bi ti zaostanki popravil presegali dosedaj že mnogo stodstotno celo najemnino v zlati pariteti.

Predlog je bil sprejet z odobravanjem.

Predsednik pa je predlagal zborovalcem sledeče sklepe: 1. Do dne 17. marca naj vsak radi lastnega stanovanja previsoko ocenjeni hišni posestnik vložiti pritožbo. 2. Poslanca dr. Korošca naj se naprosi, da intervenira pri finančnem ministru, da bo Ljubljana dosegla iste davčne ugodnosti pri hišni najemni, kakor ostala Slovenija. 3. Isto naj se naprosi vse ostale slovenske poslance. 4. Mestnega komisarja naj se naprosi, da zniža previsoko vodarino in gostaščino.

Predlogi so bili sprejeti.

Sledila je še daljša in zelo živahna debata, nakar je predsednik zaključil sestanek, ki je trajal približno dve in pol ure.

Dr. J. R—i:

Kako sodi višje stanovanjsko sodišče v Zagrebu.

Lastnik ima po čl. 10 lit. a) stanov. zakona pravico do samostojnega stanovanja v lastni hiši, čeprav že stanuje v lastni hiši v delu lastnega najemnika (Razsodba viš. stan. sodišča v Zagrebu br. 4885-26 z 20. dec. 1926). Hišni lastnik, ki je stanoval kot samec pri svojem udovelem očetu, katerega je oddajal sin - hišni lastnik stanovanje treh sob in kabineta v svoji hiši, se je oženil in stanoval še nadalje s svojo ženo v očetovem stanovanju. Na to je sin - hišni lastnik odpovedal po čl. 10 lista) stan. zakona neki stranki stanovanje, češ, da mu gre kot lastniku samostojno stanovanje s kuhinjo in pritlikinami v lastni hiši, tako, da bo mogel imeti lastno gospodinjstvo in mu ne bo treba z očetom voditi skupnega gospodinjstva. Prva instanca je odpoved zavrnila, češ da sinu - lastniku ni potrebno odpovedano stanovanje, ker je že daljši čas stanoval pri očetu tudi, ko je bil že oženjen ter da ima udoveli oče zadosti veliko stanovanje zase, ker je sam in tudi še za sina in njegovo soprogo.

Višje stan. sodišče v Zagrebu je pritožbi sinu - hišn. lastniku ugodilo ter odpoved drugi stranki spoznalo za veljavno iz zgorajšnjih razlogov.

Trboveljski premog, drva, koks, angleški premog, šlezjske brikete dobavlja
„ILIRIJA“, LJUBLJANA
 Kralja Petra trg 8   Telefon 220
 Plačilo tudi na obroke.

Iz naših organizacij

Vsa društva hišnih posestnikov v Sloveniji, katera še niso imela občnih zborov, pozivamo, da to nemudoma store, ker drugače bo primorana Zveza sama v dotičnih krajih sklicati občne zборе.

Ljubljanski hišni posestniki, poravnajte članarino še pred občnim zborom, naročniki na deželi pa »Moj dom« za tekoče leto.

Občni zbor hišnih posestnikov za Tržič in okolico se vrši v soboto 9. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani g. Ane Globočnik v Tržiču. Poroča predsednik Frelih iz Ljubljane. Nato opozarjamo vse posestnike in posestnice iz Tržiča in okolice, da se vsi udeležijo tega velevažnega zborovanja, ker se je od neke strani skušalo predlagati, da bi se najvažnejše društvo v Tržiču razšlo. Upamo, da se boste tržičski posestniki zavedali svoje dolžnosti in odločno odklonili tak neumesten predlog, ker bi s tem največ sami sebi škodovali.

Redni občni zbor društva hišnih posestnikov za Jesenice in okolico.

Naš občni zbor, ki je bil objavljen pri cerkvi na Jesenicah, Savi in Koroški Beli, kakor tudi v zadnji številki »Moje Doma«, se je vršil v nedeljo dne 6. februarja t. l. ob 3. uri pop. v restavraciji g. D. Tancarja na Jesenicah.

Pri veliki udeležbi hišnih posestnikov in posestnic se je izžrpal dnevni red. S pozdravom otvori g. Anton Ropotar občni zbor in da besedo predsedniku pokrajinske zveze. — Predsednik g. Frelih je v daljših potezah pojasnjeval razne davčne zadeve i. t. d. — Tajnik g. D. Tancar poroča, da je bilo v tekočem letu 9 sej in 1 sestanek. Članov je bilo 137. Štirje odborniki so se udeležili manifestacijskega zborovanja v Ljubljani in protestirali proti podaljšanju stanovanjskega zakona.

G. Ivan Jenko poda blagajniško poročilo ter naglašja, da bi bilo za Jesenice in okolico lahko dvojno število pri društvu. Ker drugih prejemkov ni, je imel le od članarine dohodkov svoto Din 1056.— in izdatkov pa Din 905.50.

Gg. Miha Regovec in Janko Švab sta pregledala blagajniško knjigo in jo našla v redu.

Gospod predsednik predlaga deset minut odmora za volitev odbora, nakar so bili po tem času predlagani odborniki z malo spremembami soglasno sprejeti.

Zahvala zveznemu predsedniku g. I. Frelihu za 10letno delovanje. G. Franc Rabič se zahvaljuje g. I. Frelihu, da se je že pred desetimi leti zavzel proti tako krivičnemu stanovanjskemu zakonu in pomagal ustanoviti že 1919 leta g. Martinu Žnidaršiču našo organizacijo za Jesenice in okolico. Torej koncem decembra lanskega leta je preteklo 10 let, odkar je na čelu organizacije hiš. posestnikov v Sloveniji gosp. Ivan Frelih in vodi že 10 let prvo društvo hiš. pos. v Ljubljani ter zvezo hišnih in zemljiških posestnikov SHS v Beogradu. Naš dični Ivan Frelih ni le predsednik organizacij, ampak je duša vseh naših organizacij. Veliko in ogromno je delo, ki ga opravlja naš prezasluzni voditelj in neustrašni boritelj za zasebno lastnino.

Kot predsednik izvršuje tudi vse društvene posle skoro sam in nastopa na branik zasebne lastnine, vsak čas, kadar ga kliče korist naših članov. Ne le da je organiziral hišne in zemljiške posestnike v Sloveniji, ampak je inicijator Glavne zveze hišnih in zemljiških posestnikov v naši državi, kar mu hvaležno priznavajo vsi, tudi Srbi in Hrvati, kateri slednji so ga izvolili za častnega člana svoje Zveze v Zagrebu. Da smo dosegli vsaj tolike uspe-

he glede prostosti svoje lastnine po neštevilnih stanovanjskih zakonih, ki so nas oropali naših pravic, je največja zasluga našega prezasluznega predsednika g. Ivana Freliha, čigar ime ostane zapisano z zlatimi črkami v zgodovini boja za zasebno lastnino. Ali tukajšnji posestniki se pa zgražamo nad našimi poslanci, kateri so bili gluhi in slepi, da bi glasovali na merodajnem mestu za ukinitve tega tako krivičnega stanovanjskega zakona, moral je naš čez vse požrtvovalni g. predsednik I. Frelih trkati in več dni čakati, na vrata drugih poslancev in jim prepričevalno govoriti, da je dosegel pri raznih poslancih, da je dobil v skupščini večino za ukinitve tega zakona. Tudi noč in dan je zasledoval, kdaj so se kovali naklepi najemnikov za podaljšanje tega zakona celo do 1930. leta; zatorej prijatelji moji previdite, kar Vam jaz ne morem in tudi ne vem vsega povedati kar je g. predsednik Frelih dobrega za stranke in za društva naredil. Zatorej posestniki in posestnice, ker se ne moremo dosti zahvaliti in se njegove svečanosti, dne 9. svečana v Ljubljani udeležiti, naj gosp. Ivan Frelih od nas danes na občnem zboru vzame v hvaležnost to, da ustanemo s stolov. Nato mu podari Vilman Pavel iz aluminija v tovarni vlitiga jezdeca kot namizno olepšavo.

Vpisovanje in plačevanje članarine, na kar so se brez razlike vsi vpisali.

Anton Ropotar prosi g. Freliha za nadaljevanje poročila, kateri se zahvali za to čestitko in govor nadaljuje; v dolgih potezah pojasnjuje o stanovanjskem zakonu.

K slučajnostim se je k besedi oglasil novo izvoljeni g. Jožef Sablatnik ter priporoča in zatrjuje, da je vse pojasnjeno v časopisu »Moj Dom«, in da naj ga vsak naroči iz lastnih interesov, ker je to velike važnosti.

Ker se k besedi ni nobeden več oglasil, gospod predsednik Anton Ropotar zaključil občni zbor. Na seji dne 20. februarja je bil izvoljen Jožef Sablatnik za predsednika društva hiš. posestnikov za Jesenice in okolico.

Shod hišnih posestnikov iz Sp. Šiške se je vršil 15. marca zvečer v gostilniških prostorih g. I. Grčarja v Gasilski ulici. Bil je tako mnogoštevilno obiskan, da so bile vse tri gostilniške sobe nabito polne posestnikov in posestnic in da jih je morala polovica oditi radi pomanjkanja prostora. Lahko rečemo, da so prišli na shod prav vsi posestniki iz Sp. Šiške in s tem pokazali svojo pravo stanovsko zavest. Povod k shodu je dala ocenitev lastnih stanovanj in prostorov v svrhu odmere hišne najmarine za leti 1927 in 1928. Na shodu je na prošnjo pojasnjeval predsednik društva hišnih posestnikov v Ljubljani g. Ivan Frelih posameznikom o izvršenih ocenitvah in predpisanim hišnim davkom. Pri tem se je pokazala zelo velika razlika določenih vrednostih stanovanj in da je zlasti mnogo zelo prizadetih onih posestnikov, ki niso strankam prav nič povišali najemnine. Zlasti mnogi državni nameščenci in upokojenci bodo to novo breme težko prenesli. G. Frelih je kazal tudi v svojem govoru na važnost organizacije hišnih posestnikov, ker le tako se znamo braniti raznih prevelikih davčnih bremen in drugih iznenadenj. Navzoči so sledili izvajanjem z največjim pritrdjevanjem in izjavili, da hočejo prav vse posestnike iz Spodnje Šiške dovesti v društvo hišnih posestnikov. Izrekli so še željo, da bi se v kratkem vršil ponovni shod v kakem večjem lokalu, katerega se hočejo prav vsi udeležiti.

Bled, 29. januarja t. l. je bilo zborovanje članov društva hišnih in zemlj. posestnikov za Bled in okolico, katerega se je udeležilo

veliko število članov in drugih posestnikov.

Predsednik g. Fran Rus pozdravi navzoče, otvori zborovanje in preide na devni red.

Pojasnilo glede napovedi davkov, zlasti za dohodnino in rentnino referira Zvezni predsednik g. Ivan Frelih, pouči navzoče, kako imajo pripraviti davčno napoved za dohodnino in rentnino, dalje pojasni kako treba izpolniti dotične tiskovine. Opozarjal je na posledice, ki lahko nastanejo zaradi nevednosti pri napovedi, vsled česar povzročja davkoplačevalec sam sebi previsoko davčno obremenitev svoje lastnine. Zato pouči predavatelj navzoče od točke do točke glede davčne napovedi dohodnine in tudi obremenitve svojega posestva.

Za izvajanje govornika se člani iskreno zahvaljujejo.

O tujskem prometu poroča tajnik g. A. Molnar o pripravah za prihodnjo sezijo, zlasti o pogojih, od katerih je odvisna dobra sezija. Protestira v svojem izvajanju proti zapostavljanju slovenskih letovišč, katerim se ne dajo iste ugodnosti, t. j. polovična vožnja na železnicah, kakor imajo morskakopališča in cela Dalmacija.

Omenja tudi nepovoljno in nekorektno poslovanje pri carinarnici na Bledu, navaja konkretne slučaje, kateri so se dogodili lansko leto in prosi navzočega predsednika zdrav. komisije, da skuša odstraniti vse nedostatke, ki škodujejo našemu tujskemu prometu.

Dalje predlaga hišnim posestnikom, kako naj uredi cene za stanovanje, da zamorejo konkurirati z inozemskimi letovišči, da se stanovanja čim boljše zasedejo.

Predlaga se tudi inseriranje v inozemskih časopisih.

Pri slučajnostih se razvije debata o domačih vprašanjih. Tako se soglasno protestira proti pobiranju mostnine za most Lesce—Bled. — Na splošno željo se oglasi g. I. Frelih in povdarja dejstvo, da ne glede nato, da je to izjemno stanje nastalo vsled povodenj in je za naš velik tujski promet že predpogoj močan most, ki bi zadostoval tukajšnjemu prometu, vlada kljub temu ne pokaže nobenega interesa za zgraditev novega mostu. Tozadevni predlog se enoglasno sprejme:

»Društvo naj naprosi blejskega župana g. Kenda, da skliče protestno zborovanje, na katero naj povabi sosedne občine: Gorje, Ribno, Lesce itd. društvene in stanovske organizacije, da sklenejo opozoriti g. ministra gradjevine na mājnost gradbe novega mostu, brez katerega je naš tujski promet in s tem edina možnost zaslužka celega Bleda ogrožena.«

K sklepu se zahvali predsednik g. Rus v imenu društva g. Ivanu Frelihu za njegova izvajanja, kakor tudi navzočim članom za njih dokazano zanimanje in zaključil zborovanje ob 11. uri zvečer.

Okrajne doklade v občini Studenci.

Društvo hišnih posestnikov za Studenci in okolico je izročilo gospodu velikemu županu mariborske oblasti sledečo prošnjo:

Podpisano društvo hišnih posestnikov za Studenci in okolico vljudno prosi g. velikega župana mariborske oblasti za znižanje okrajnih doklad na hišno najemnino v sledečem:

1. Na anketi dne 27. jan. 1925 je g. veliki župan obljubil, da bo le v skrajnem slučaju in resnični potrebi dovolil občinske in okrajne doklade do največ 50%.

2. Ker se je hišna najemnina z letom 1925 le 2 do 3 kratno zvišala, se z ozirom na to okrajne doklade lahko znižajo in kar bi v letu 1924—1925 60% od 12 znašala za l. 1927 150%. Ker pa je okrajni zastop zahteval 90% v svojem proračunu za leto

1927, bi bili naši hišni posestniki v občini Studenci ogromno preobloženi in sicer:

a) Ker imamo itak visoke občinske doklade;

b) za električno razsvetljavo in glavno omrežje za plačevati.

Zato uljudno prosi podpisano društvo, da bi se okrajne doklade vzele po najemini v l. 1924 in istem sorazmernem zvišanju.

Razno.

Nad 500 prizivov so vložili ljubljanski hišni posestniki proti previsokim ocenitvam lastnih stanovanj in lokalov. Skoraj vsi ti prizivi bi bili lahko odpadli, če bi bila finančna uprava pristala na naš utemeljeni predlog in povišala hišnim lastnikom stanovanja 3 — 4 krat one cenilne vrednosti iz leta 1914. Pa tudi če bi bila davčna administracija v smislu dvornega dekreta z dne 26. junija 1820 obvestila posestnike o nameranih povišanih ocenitvah in se skušala s hišnimi posestniki sporazumeti, bi skoraj vsi prizivi odpadli in prihranjeno bi bilo ogromno delo. Če sedaj finančna uprava ne bo dala splošnega navodila in bo pritožbe reševala v smislu zakona potom ogledov na licu mesta, potem prizivi ne bodo rešeni niti v enem letu. Pritožb pa bi bilo še več, če bi nekateri posestniki pod vplivom nepoklicanih oseh ne bili opustili prizive vložiti iz nerazumljivega vzroka. Kdor iz tehtnega vzroka ni vložil pravočasno priziva, ta še vedno lahko napravi, a mora zakasnelost priziva utemeljiti.

Novo stanovanjsko sodišče v Ljubljani. Gospod minister za socialno politiko je te dneve brzojavno odpoklical dosedanje sodnike stanovanjskega sodišča v Ljubljani in sicer predsednika dr. Suhača ter sodnika dr. Gradnika in dr. Senekoviča. Na novo pa je imenoval za predsednika: vladnega svetnika dr. Rudolfa Andrejko, za sodnike pa sodnega nadsvetnika dr. Golia Vladimirja, ter vladnega tajnika dr. Narte Velikonjo. Za namestnike sodnika dr. Petelina in vladnega tajnika dr. Popoviča. — Čemu je bila potrebna ta sprememba, nam ni znano, vendar se nam ne zdi ta sprememba umestna tik pred likvidacijo stanovanjskega sodišča in stanovanjskega zakona. Smatramo, da bi bile osebne spremembe na nekaterih drugih mestih bolj nujne in potrebne.

Prezgodnjo veselje državnih nameščencev v Mariboru. Prav nepričakovano nas je iznenadil »Uradni list« z dne 9. marca 1927 št. 7, v katerem Veliki župan mariborske oblasti pod št. 96-II objavlja naredbo z dne 19. febr. 1927, glasom kate-re so po členu 127. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923 »Uradni list« z dne 12. septembra 1923, št. 299-86, plačila te doklade oproščeni vsi državni aktivni in upokojeni uslužbenci. Če pa navedeni člen uradniškega zakona natanko preberemo, pa vidimo, da o taki oprostitvi ni nikjer govora. Državni nameščenci so namreč oproščeni samo avtonomnih doklad od njih plače, nikakor pa ne raznih občinskih davščin. Če bi obveljalo to načelo, potem bi državni nameščenci ne plačevali nobenih občinskih davščin, radi česar bi se ostalo prebivalstvo toliko hujše obremenilo. Po tej odredbi bi izpadlo v Mariboru najmanj dve tretini najemnikov, ki bi ne plačali nobene gostašćine. Ta izpadek bi morali plačati ostali davkoplačevalci, ki bi bili neprimerno visoko obremenjeni na račun državnih nameščencev.

Ne vemo kdo je povzročil navedeni predlog pri Velikem županu v Mariboru, ter predložil finančni delegaciji v odobritev, katera je naredbi tudi pritrdila brez spremembe, nakar je bila objavljena v »Uradnem listu«. Ko smo ta razglas brali, smo si bili takoj svesti, da se mora v tem pogledu

nemudoma nekaj ukreniti, da se naredba glede gostašćine za državne nameščence takoj razveljavi, ker bi to imelo za občino Maribor zelo slabe finančne posledice. Finančni delegat je z odlokom z dne 14. marca 1927 št. I. A 1285-I razveljavil dotično omejitev glede oproščanja državnih nameščencev od plačevanja gostašćine. Torej zopet uspeh za posestnike v Mariboru, ki bi drugače sami morali plačevati večje doklade.

Po prestanku stanovanjskega zakona stanovanja dražja? Stanovanja bodo poskočila do nezmožnosti? tako trobijo po časopisih. Nemogoče! Nasprotno stanovanja bodo cenejša iz sledečih razlogov:

1. Vsak si bo poiskal sebi primerno stanovanje.
2. Stanovanje bo lahko takoj prevzel, ker se bo pogodil samo z gospodarjem.
3. Ne bo treba nikakih prošenj s koleki za stanovanje.
4. Še manj stanovanjskih pristojbin, ki sedaj niso posebno nizke.
5. Ne bo treba posredovalnin.
6. Ne intervencij sodniških ali odvetniških.
7. Ne bo treba prispevkov stanovanjskih najemnikov.
8. Mala zamuda časa, ker ne bo treba čakati mesece in leta ter bodo odpadle vse tozadevne skrbi.
9. Radi konkurence in bojazni, da ostane stanovanje prazno, se bodo sedajne cene znižale.
10. V novih hišah se bodo stanovanja znatno pocenila, da ne bodo prazna.

„SLAVIJA“
 jugoslovanska zavarovalna banka d. d.
 v Ljubljani

Posluje v vseh zavarovalnih strokah, podružnice in ekspoziture v vseh večjih mestih kraljevine SHS.

Domač zavod, poslovne zveze s češko Slavijo

Kovaško in kolarsko obrt
 priporoča, ter ima v zalogi različne vozove
MATIJA TERLEP
 Sv. Jerneja cesta - Šiška - Ljubljana

Stavbeno podjetje
MATRO CURK
 LJUBLJANA MIRJE 1-3
 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Prometna pisarna Prvega društva hiš. posestnikov v Ljubljani, Salendrova ulica 6/II proda

Trinadstropno hišo v središču Ljubljane za 270.000 Din.

Hišo v Mostah. Cena 100.000 Din.

Novo hišo v Stožicah za 70.000 Din.

Veliko hišo ob Tržaški cesti v Ljubljani, s poslovnimi prostori, hlevi ter prostim stanovanjem 4 sob, za 250.000 Din.

Vilo v ljubljanskem predmestju, s prostim stanovanjem 6 sob, lepim vrtom ter gospodarskim poslopjem za 250.000 Din.

Vilo pod Rožnikom, s 3 stanovanji za 270.000 Din.

Hišo z 2000 kvadratnimi metri vrta in velikimi skladišči, v bližini glavnega kolodvora v Ljubljani za 350.000 Din.

Dvonadstropno vilo na Bledu, z velikim vrtom in pohištvom za 180.000 Din.

Enonadstropno vilo na Bledu za 100.000 Din.
 Vinegradno posestvo v Halozah, 12 oralov zemljišča, med temi 3 orali vinograda, 700 sadnih drevesc, z moderno urejeno hišo in gospodarskimi poslopji za 160.000 Din.
 Vinogradno posestvo na Bizeljskem, 12 oralov z lepo vilo za 150.000 Din.

Posestvo pri Celju, sestojče iz ene gostilniške hiše s trafiko in iz ene stanovanjske hiše, ter 7 oralov zemlje.

Enonadstropno hišo v središču Ljubljane za 250.000 Din.

Hišo na Glineah, s 1000m² vrta za 90.000 Din.

Hišo v Ljubljani za 65.000 Din.

Hišo na Glineah z vrtom za 100.000 Din.

Enonadstropno hišo z vinsko trgovino v Sp. Šiški za 250.000 Din.

2 hiši v Trbovljah z vrtom za 280.000 Din.
 Pritlično hišo v Zg. Šiški, z novim hlevom in velikim vrtom za 175.000 Din.

Trinadstropno hišo v Ljubljani, s poslovnimi prostori za 1.000.000 Din.

Hišo v Trbovljah, s poslovnimi prostori in vrtom za 125.000 Din.

Na prodaj v Ljubljani več stavbenih parcel po ugodnih cenah.

**Vodovodni Instalater,
 klepar in krovec**

zaloga škrlc (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta številka 8

Otvoritev naše prometne pisarne

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani naznanja, da je otvorilo v Ljubljani, Salendrova ulica št. 6/II oblastno dovoljeno

PROMETNO PISARNO

za posredovanje pri nakupu in prodaji hiš in zemljišč, pri oddaji in zamenjavi stanovanj in prevzemih hiš. — Za prodajo je zaznamovanih že več hiš in vil. Za izvršeno posredovanje se bodo računale nizke pristojbine. Potrebne informacije se dobe ustno ali pisмено brezplačno.